

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені К. Д. УШИНСЬКОГО»**

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ

**Матеріали
міжнародної науково-практичної
конференції**

**«СВІТОГЛЯДНІ ГОРИЗОНТИ
МІСІЇ ВЧИТЕЛЯ
НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ»**

**Одеса
2019**

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
STATE INSTITUTION «SOUTH-UKRAINIAN NATIONAL
PEDAGOGICAL UNIVERSITY
named after K. D. USHYNSKY»**

DEPARTMENT OF PEDAGOGY

**Abstracts of International
Scientific and Practical Conference**

**«THE OUTLOOK
OF NEW UKRAINIAN SCHOOL
TEACHER'S MISSION»**

Odesa

2019

УДК 373+378

С24

*Друкуються за рішенням Вченої ради Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського»
Протокол №2 від 26 вересня 2019 року*

Упорядник – кандидат педагогічних наук, доцент Галіцан Ольга Анатоліївна.

За редакцією доктора педагогічних наук, професора Княжевої Ірини Анатоліївни.

Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції «Світоглядні горизонти місії вчителя Нової української школи»: збірник наукових праць // О. А. Галіцан, І. А. Княжева // Одеса : ФОП Бондаренко М.О., 2019. – 88 с.

ISBN 978-966-

У збірці матеріалів конференції представлено наукові розробки досвідчених учених, молодих науковців з проблеми підготовки сучасних фахівців у закладах вищої освіти. Автори у різних вимірах дослідили проблематику підготовки майбутніх учителів, фахівців мистецьких спеціальностей та презентували методичні рекомендації для Нової української школи.

УДК373+378

ISBN 978-966-

© ПДПУ імені К. Д. Ушинського, 2019

методологічних основах побудови методики навчання; слабе культивування інформаційно-просвітницької функції педагога-музиканта; недостатня взаємозв'язок музичного знання та виконавської практики; недостатня самостійність навчаних в інтерпретації музичних творів; нечіткість критеріїв кінцевих виступів (результатів); недостатня увага до проблем майстерності викладання гри на інструменті; недостатня професійно-педагогічна спрямованість репертуарної політики; недостатня персоналізація професійного досвіду.

В результаті можна відзначити, що в ході дослідження збирається достатньо аргументів, переконливих в необхідності розробки методик, інструментованих технологіями, методами та прийомами процесу засвоєння в інструментальному класі виділених в дослідженні ролей позицій майбутнього педагога-музиканта.

ДЕЯКІ МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ ТЕХНІКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА-ДУХОВИКІВ

Степанова Анна Олександрівна – викладач, Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського», Одеса, Україна

Підготовка компетентних і конкурентоздатних майбутніх учителів музичного мистецтва в умовах сучасної музично-педагогічної дійсності є пріоритетним напрямом у діяльності мистецьких вишів. Саме тому сьогодні акцентується увага щодо пошуку нових шляхів реалізації вимог освітньої стратегії виховання майбутніх фахівців із сформованою виконавською майстерністю і розвинутою виконавською технікою гри на музичних інструментах, в тому числі й на духових.

Проблема вдосконалення виконавської техніки музикантів-духовиків цікавить, як учених, так і викладачів-практиків. Це підтверджується дослідженнями таких авторів, як-от: В. Березін, Б. Діков, Н. Волков, Н. Квітко, М. Мозговенко, В. Попов, Ю. Усов, Ю. Ягудін та ін. На думку більшості з означених дослідників, виконавською технікою музиканта-духовика є особливий комплекс набутих стійких рухово-технічних та інтонаційно-виразних умінь і навичок, володіння яким сприяє досягненню якісного технічного результату виконання музики в цілому та її художньої інтерпретації зокрема.

Педагоги розмежовують увесь складний комплекс виконавської техніки духовика на 2 види – аплікатурну й артикуляційну. Якщо досить складна робота щодо розвитку аплікатурних навичок духовика, яка реалізується на основі моторики рук і пальців, ґрунтується на загальній для всіх музичних інструментів методиці, то вирішення проблеми звукоутворення та ведення звуку, у зв'язку зі специфікою органів артикуляції, є не тільки дуже складним процесом, але часто і малопередбачуваним.

Кожний вид духового інструменту передбачає організацію специфічних рухів і дій, тобто «постановку» губного, рухового апарату, виконавського дихання тощо.

Якісний звук, інтонаційна чистота під час гри на духовому інструменті багато в чому залежить від губ виконавця. Губи і пов'язані з ними м'язи всього обличчя відчувають постійне навантаження та майже постійно знаходяться в напруженні. Причому ця напруга буває різною в залежності від динаміки і висоти звуку.

Тільки поступовими і регулярними вправами можна розвинути рухливість губ, їх витривалість і силу.

Ясність виникнення звуку залежить від того, наскільки виконавець володіє своїм язиком. Відчуття узгодженості між роботою губ і диханням допомагає оволодіти одним із важкозасвоєваних прийомів техніки видобування звуку – атакою язика.

У техніці виконавства особливого значення набуває коректність інтерпретації штрихів, що забезпечується зміною швидкості руху язика під час атаки звуку, різною тривалістю та інтенсивністю видиху, а також відповідною «перебудовою» губного апарату. Особлива увага повинна приділятися чистоту інтонуванню, яке залежить від розвиненості аеробних (дихальних) здібностей.

Дихання – найважливіший виконавський засіб, від якого залежить не тільки інтонування, а і якість звуку, нюансування, а також правильне членування музичної фрази. Користуватися диханням у процесі гри на духовому інструменті слід осмислено, не перенапружуючи м'язи дихального апарату частими, без необхідності, глибокими вдихами або не виправдано тривалими видихами..

Розвитку аеробних здібностей сприяє дихальна гімнастика, котру слід проводити регулярно і можна, навіть, без духового інструменту, наприклад: повільно через ніс зробити глибокий видих так, щоб ребра розсунулися, а груди підвелися; перед видихом слід затримати повітря в легенях, а потім за допомогою черевного преса та грудної клітини швидко видихнути через губну щілину, звільнивши легені від повітря. Або: зробити вдих швидко, глибоко і після невеликої зупинки повільно видихнути.

Ще одним із способів розвитку аеробних здібностей є такий: після спокійного повного вдиху зробити сильний штовхоподібний видих невеликими порціями повітря. Кожний видих повинен супроводжуватися енергійним скороченням дихальної мускулатури, доки легені не звільняться від повітря. Необхідністю є «гра на опорі», або на «опертому» диханні. На всіх мідних і дерев'яних інструментах, за винятком флейти, посилення видиху за умови незмінної напруги м'язів губ зумовлює деяке зниження звуку – посилений видих зумовлює виникнення вібрато. В інструментах з очеретяною тростиною (гобой, кларнет, фагот) будуть вібрувати великі ділянки тростини. Більш інтенсивне стискання губами тростини скоротить довжину її коливання і завадить зниженню звуку.

Під час виконання на духовому інструменті музичного твору видих повинен мати необхідну якість, тобто має бути: то рівномірним, то поступово прискореним, то поступово сповільним, в залежності від динамічних нюансів. Посилення звуку пов'язане з прискоренням видиху, ослаблення – з поступовим уповільненням; під час поступового і рівномірного видиху можна отримати рівний за силою звук. Так досягаються найрізноманітніші звукові нюанси.

Все означене вказує на доцільність використання під час удосконалення виконавської техніки майбутнього вчителя музичного мистецтва-духовика методу сенсорного аналізу, який ґрунтується на виокремленні м'язового відчуття як основи якісного формування технічних прийомів; а також методу м'язової регуляції музично-ігрових рухів на основі пізнання основних м'язових станів – напруження і розслаблення, їх градацій та корекції. Дані методи допомагають здобувачам вищої мистецько-педагогічної освіти у доборі доцільних м'язових і дихальних музично-ігрових рухів, а також сприяють формуванню умінь свідомого керівництва процесом удосконалення виконавської техніки.

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ТА ХОРЕОГРАФІЇ ДО КЕРІВНИЦТВА ХУДОЖНЬО-ТВОРЧОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ШКОЛЯРІВ

Якуба Юлія Володимирівна – викладач кафедри музичного мистецтва і хореографії, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Одеса, Україна

Проблема формування готовності майбутніх учителів до діяльності за фахом є актуальною для сучасної теорії та практики педагогіки вищої школи, зокрема – мистецької. Найчастіше в психолого-педагогічній літературі виокремлюється два основних підходи щодо трактування феномена «готовність»: функціональний та особистісний. У контексті першого підходу готовність зазвичай розглядають як певний стан психічних функцій, наприклад, як передстартову активізацію. У межах особистісного підходу готовність трактують як професійно важливу, стійку характеристику особистості або як результат підготовки до конкретної діяльності.

Результати наукових розвідок вітчизняних та іноземних дослідників засвідчують, що художня діяльність школярів позитивно впливає на розвиток їхніх інтелектуальних і творчих здібностей. Необхідною умовою становлення творчої особистості школяра є надання йому свободи вибору й самовираження, усвідомлення власної самоцінності у процесі музичної та хореографічної діяльності.

Наголосимо, що саме мистецтво виступає ефективним засобом опанування навколишнього середовища й самопізнання, пробуджує креативність, бажання творити за законами краси й отримувати естетичну насолоду, створює сприятливі умови для вираження особистих потреб, сприяє позитивному ставленню до художньо-творчої діяльності та надає особистості можливість розкрити в собі нахили до таких мистецьких професій, як музикант і хореограф.

У нашому дослідженні готовність майбутніх учителів музичного мистецтва та хореографії до організації художньо-творчої діяльності школярів розглядається в контексті керівництва дитячими мистецькими колективами (ансамблями). З'ясовано, що таке керівництво повинно здійснюватись із урахуванням індивідуальних властивостей кожного учасника, його музично-хореографічних та художньо-виражальних можливостей.

ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАГІСТРІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У ПРОЦЕСІ ІНСТРУМЕНТАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ: МУЛЬТИКУЛЬТУРНИЙ ПІДХІД

Ван Бінбінь – аспірант, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Одеса, Україна

Мультикультурний підхід як методологічний концепт актуалізується сьогодні в науковому просторі мистецької освіти. Так, у сфері музичної педагогіки його пропагують П. С. Кемпбел, Б. Раймер, Т. Фольк та ін. Важливим аспектом розв'язання проблеми формування компетентності магістрів музичного мистецтва у процесі їхньої інструментальної підготовки стає мультикультурність сучасного музичного обшину.

У цьому зв'язку неможливо оминати увагою концепцію мультикультурної музичної освіти Д. Еліота, який виокремив шість ступенів мультикультуралізму. На першому з них під назвою асиміляція вивчається тільки західноєвропейська класична музика. Саме за її допомогою культивується добрий смак і формується переконання у вищості саме класичної музики. На ступені фузії допускається

Богданова Інна Михайлівна

САМОКОНЦЕПЦІЯ ЯК ПРОВІДНА СТРАТЕГІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ
ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІОНОМІЧНОЇ СФЕРИ 12

Гурін Руслан Сергійович

СТАВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ
ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЕКТУВАННЯ В САМОСТІЙНІЙ РОБОТІ24

Yablonska Tetyana Mykolaivna

THE HABIT OF WORK IN MODERN STUDENTS ACTIVITY25

Fidirko Marina, Barsukova Tetiana

THE ROLE OF PHYSICAL EDUCATION IN IMPROVING THE HEALTH OF
STUDENTS27

Яворська Галина Харлампіївна

ПРОФЕСІОГЕНЕЗ ЯК МЕХАНІЗМ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ
ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ28

Жизномірска Оксана Ярославівна

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ПЕДАГОГА НОВОЇ
УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ30

Лещій Наталя Петрівна

КЛАСИФІКАЦІЯ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИХ ЗАНЯТЬ В ОСВІТНЬО-
РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЦЕНТРАХ ДЛЯ ДІТЕЙ ЗІ СКЛАДНИМИ
ПОРУШЕННЯМИ РОЗВИТКУ32

Яновська Лариса Григорівна

АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ІСТОРІЇ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ33

Артемьєва Інна Сергіївна, Вічева Ганна Сергіївна

СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ35

Прокоф'єва Лілія Анатоліївна, Шурхал Людмила Олександрівна

ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
У ПОЗААУДИТОРНИЙ ЧАС СТУДЕНТІВ36

Фідірко Марина Олександрівна, Антипова Жанна Ігорівна

АКТУАЛІЗАЦІЯ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я
СТУДЕНТІВ38

Левицька Анна Іванівна

ПОЛІКУЛЬТУРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЯК ЧИННИК ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО МІЖКУЛЬТУРНОГО
СПІЛКУВАННЯ39

Ніколаї Галина Юріївна

РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В ПОЛЬЩІ: МІЖ ТРАДИЦІЯМИ ТА
НОВАЦІЯМИ41

Яцій Олександр Михайлович

ФАКТОРИ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ МАЙБУТНЬОГО
ВЧИТЕЛЯ ІСТОРІЇ43

Балакірева Вікторія Анатоліївна

ВИВЧЕННЯ СТАНУ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ПЕДАГОГІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ
ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ45

Атрощенко Тетяна Олександрівна

ПОТЕНЦІАЛ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ У ФОРМУВАННІ МІЖЕТНІЧНОЇ
ТОЛЕРАНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ПІД ЧАС
НАВЧАННЯ У МАГІСТРАТУРІ47

СЕКЦІЯ
ТЕНДЕНЦІЇ, РЕАЛІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ НУШ: ПЕРЕДШКІЛЬНА ТА
ПОЧАТКОВА ЛАНКИ ОСВІТИ

<i>Княжева Ірина Анатоліївна</i> ОСОБЛИВОСТІ ТА ЗНАЧЕННЯ ПЕРЕДШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАВДАНЬ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	67
<i>Листопад Олексій Анатолійович</i> ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ У ДІТЕЙ ПЕРЕДШКІЛЬНОГО І МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	69
<i>Бартенева Ірина Олександрівна</i> ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧИТЕЛЯ З ВИХОВАННЯ ЕМОЦІЙНО- ПОЗИТИВНОГО СТАВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДО НАВЧАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	70
<i>Колесник Алла Георгіївна</i> НАСТУПНІСТЬ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДІТЕЙ	72
<i>Стародубцева Катерина Володимирівна</i> ШЛЯХИ ПІДТРИМКИ ПЕДАГОГІЧНИХ ІНІЦІАТИВ У СИСТЕМІ ОСВІТИ МІСТА ОДЕСИ	74
<i>Мардарова Ірина Костянтинівна</i> ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ДІТЕЙ ПЕРЕДШКІЛЬНОГО І МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	76
<i>Матвійчук Оксана Євгенівна</i> БІБЛІОТЕКА НУШ ЯК РЕСУРС ТА ЦЕНТР ЧИТАННЯ І ДОСЛІДЖЕНЬ	77
<i>Шкурюпат Дар'я Олександрівна</i> ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ МУЗЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ	79
<i>Титаренко Наталія Володимирівна</i> ЯКІСНА ПЕРЕДШКІЛЬНА ОСВІТА – УСПІШНИЙ ШКІЛЬНИЙ СТАРТ	80
<i>Іскендер Топчу</i> ИЗУЧЕНИЕ СФОРМИРОВАННОСТИ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ УЧЕНИКОВ СРЕДСТВОМ ИГРОВЫХ СИТУАЦИЙ НА ЗАНЯТИЯХ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА	83

Наукове видання

«СВІТОГЛЯДНІ ГОРИЗОНТИ МІСЦІ ВЧИТЕЛЯ
НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ»

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

За редакцією доктора педагогічних наук, професора
Княжевої Ірини Анатоліївни

Підписано до друку 15.09.2019. Обсяг 5,2 друк. арк. Формат 60х88/16. Зам. № 5829/19
Наклад 100 прим.

Надруковано у ФОП Бондаренко М.О.
м. Одеса, вул. В. Арнаутська, 60; т. +38 0482 35 79 76
info@aprel.od.ua

Свідцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців ДК № 4684 від 13.02.2014 р.